

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д. і. н. проф.

26 березня 2025 р.

Олексій НЕСТУЛЯ

ПРОГРАМА

фахового іспиту

для здобуття ступеня бакалавра

спеціальність D7 «Торгівля»

освітня програма Експертиза та митна справа

освітня програма Товарознавство і торговельне підприємництво

на основі вже здобутого ступеня бакалавра

Рекомендовано до затвердження

на засіданні приймальної комісії

протокол № 2 від 26 березня 2025 р.

Відповідальний секретар

приймальної комісії

Денис МИРОНОВ

Упорядники: Бірта Г. О., д. с.-г. н., професорка, завідувачка кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи Полтавський університет економіки і торгівлі

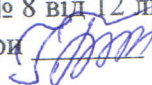
Горячова О. О., к. т. н., доцентка кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, Полтавський університет економіки і торгівлі

Рецензенти: Бургу Ю. Г., к. с.-г. н., доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, Полтавський університет економіки і торгівлі

Офіленко Н. О., к. с.-г. н., доцентка кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи, Полтавський університет економіки і торгівлі

Розглянуто на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

протокол № 8 від 12 лютого 2025 р.

Зав. кафедри Габрієлла БІРТА

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік питань, що виносяться на фаховий іспит.....	5
3. Критерії оцінювання.....	8
4. Список рекомендованої літератури	9

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітньо-професійною програмою підготовки бакалавра за спеціальністю D7 «Торгівля» освітня програма Експертиза та митна справа, освітня програма Товарознавство і торговельне підприємництво передбачається вступний фаховий іспит з абітурієнтами, випускниками коледжів при вступі на навчання за ступенем бакалавра.

Перелік питань для проведення фахового іспиту базується на навчальному матеріалі фундаментальних та спеціальних дисциплін.

Мета фахового іспиту. Вступ на навчання за ступенем бакалавра полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Полтавському університеті економіки і торгівлі за спеціальністю D7 «Торгівля» освітньої програми «Експертиза та митна справа» та «Товарознавство і торговельне підприємництво»

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Абітурієнти повинні мати здібності до володіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та технічних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахового іспиту спирається на освітньо-кваліфікаційну програму підготовки фахового молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) зі спеціальності та одночасно містить вимоги до студентів освітньої програми.

Порядок проведення фахового іспиту визначається Положенням про приймальну комісію ПУЕТ та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ФАХОВИЙ ІСПИТ

Товарознавство харчових продуктів

1. Основи раціонального споживання харчових продуктів. Поняття про збалансоване та раціональне харчування.
2. Суть, мета і значення класифікації продовольчих і непродовольчих товарів.
3. Поняття асортименту продовольчих і непродовольчих товарів. Види і характеристика.
4. Споживні властивості харчових продуктів. Загальна характеристика.
5. Вода в харчових продуктах. Фізіологічна роль, вміст, вплив на збереженість продуктів.
6. Вуглеводи в харчових продуктах. Фізіологічна роль, вміст, характеристика.
7. Білки в харчових продуктах. Фізіологічна роль, вміст, характеристика.
8. Жири в харчових продуктах. Фізіологічна роль, вміст, характеристика.
9. Вітаміни в харчових продуктах. Фізіологічна роль, вміст, характеристика.
10. Чинники впливу на формування якості товарів.
11. Порядок оцінки якості товарів.
12. Органолептичний метод дослідження якості продовольчих, переваги та недоліки.
13. Процеси, що відбуваються в товарах під час їх зберігання, та їх вплив на споживні властивості.
14. Класифікація та асортимент круп. Показники якості та дефекти круп.
15. Класифікація і характеристика асортименту борошна. Показники якості та дефекти борошна.
16. Класифікація та асортимент макаронних виробів. Показники якості та дефекти макаронних виробів.
17. Хлібобулочні вироби: класифікація, асортимент, зберігання.
18. Класифікація плодів. Плоди насіннячкові та кісточкові, їх сорти та зберігання.

19. Класифікація консервів овочевих та фруктових, їх харчова цінність, зберігання.
20. Сушені, солені, квашені, мочені овочі та фрукти.
21. Класифікація і характеристика основних видів меду.
22. Цукерки: класифікація, зберігання.
23. Чай, кава, кавові напої: класифікація, пакування, зберігання.
24. Молоко та кисломолочні продукти. Класифікація, асортимент, зберігання.
25. Варені ковбаси: формування споживних властивостей і асортименту.
26. Яйця та яєчні товари: асортимент, якість, зберігання.
27. Забруднення харчових продуктів пестицидами.
28. Класифікація харчових добавок.
29. Забруднення харчових продуктів нітратами.
30. Гігієнічні принципи використання харчових добавок.

Товарознавство нехарчової продукції

1. Напрямки розвитку асортименту товарів побутової хімії.
2. Характеристика асортименту хімічних побутових товарів.
3. Сучасні напрямки розвитку побутових електротоварів і домашніх машин.
4. Вплив волокнистого складу на споживні властивості текстильних матеріалів.
5. Чинники, що формують споживні властивості тканин.
6. Стан і перспективи розвитку виробництва нетканих матеріалів.
7. Фактори, що впливають на формування асортименту та споживних властивостей килимових виробів.
8. Характеристика текстильної промисловості України.
9. Переваги та недоліки трикотажних полотен.
10. Порівняльна характеристика споживних властивостей матеріалів для верху взуття.
11. Споживні властивості взуття та чинники, що їх формують.
12. Напрямки розвитку асортименту хутряних та овчинно-шубних товарів.
13. Сучасний асортимент виробів із паперу та картону.

14. Напрямки розвитку асортименту шкільних, письмових і канцелярських товарів.
15. Характеристика сучасного асортименту засобів оргтехніки.
16. Характеристика нормативної документації на іграшки.
17. Сучасні напрямки розвитку асортименту музичних товарів.
18. Фактори формування асортименту фототоварів.
19. Сучасний асортимент відеокамер.
20. Напрями розвитку асортименту спортивних товарів.

Комерційна діяльність, організація торгівлі

1. Види суб'єктів комерційної діяльності у роздрібній торгівлі, їх характеристика і функції.
2. Види суб'єктів комерційної діяльності в оптовій торгівлі, їх характеристика і функції.
3. Характерні ознаки роздрібних торговельних підприємств.
4. Значення вибору місця розташування роздрібного підприємства.
5. Вплив реклами на активізацію продажу товарів.
6. Класифікація форм і методів продажу товарів.
7. Особливості послуг: невідчутність, невіддільність від джерела, непостійність, недовговічність.
8. Послуги, які надаються покупцям у магазинах.
9. Позамагазинні форми продажу товарів.
10. Особливості організації роботи продовольчих і непродовольчих ринків.

Основи митної справи

1. Роль державної митної справи у захисті державного суверенітету України
2. Державна митна політика.
3. Митна територія України та митний кордон України
4. Державна митна справа та її складові.
5. Принципи здійснення державної митної справи.
6. Характеристика митних режимів: імпорт (випуск для вільного обігу); реімпорт.
7. Характеристика митних режимів: експорт (остаточне вивезення); реекспорт.

8. Характеристика митного режиму транзит.
9. Характеристика митних режимів: тимчасове ввезення; тимчасове вивезення.
10. Характеристика митних режимів: переробка на митній території; переробка за межами митної території.
11. Характеристика митних режимів: вільна митна зона; безмитна торгівля.
12. Подання документів та відомостей, необхідних для митного контролю.
13. Форми митного контролю.
14. Зони митного контролю.
15. Місце і час здійснення митного оформлення.
16. Початок та завершення митного оформлення.
17. Процедура декларування.
18. Обов'язки, права та відповідальність декларанта та уповноваженої ним особи.
19. Засоби та способи переміщення товарів.
20. Тимчасове зберігання товарів під митним контролем.

Кількість тестових завдань на фаховому іспиті – 30.

Тестові завдання складаються із завдань з вибором однієї правильної відповіді.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок оцінювання: конкурсний бал вступника для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів (фаховий іспит) у формі комп'ютерного тестування. За кожну правильну відповідь тестового завдання (30 завдань) вступнику нараховується 1 тестовий бал.

Таблиця 1 - Переведення тестових балів до шкали 100-200 з фахового іспиту для вступників на здобуття освітнього ступеня «бакалавр»

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
3	100	19	153
4	107	20	155
5	114	21	157
6	121	22	159
7	126	23	163
8	131	24	167
9	134	25	171
10	137	26	175
11	140	27	181
12	143	28	187
13	145	29	193
14	147	30	200
15	148		
16	150		
17	151		
18	152		

180-200 балів	вступник дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ.
160-179 балів	вступник у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді.
140-159 балів	вступник отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
120-139 балів	вступник дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел.
100-119 балів	вступник має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
0-99 балів	вступник дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бірта Г. О. Товарознавство продовольчих товарів (спецкурс): навч. посіб. / Г. О. Бірта. К. :ЦНЛ, 2017
3. Полікарпов І. С. Товарознавство. Непродовольчі товари: вироби господарського та культурно-побутового призначення: навч. посіб. / І. С Полікарпов, В. С. Лукашов, Р. В. Кирильчук, А. М. Уська, О. В. Сафронова. Львів: Видавництво «Магнолія 2006»., 2015 – 294 с.
4. Артюх Т.М., Григоренко І.В. Теоретичні основи товарознавства [електронний ресурс]: навч. посіб. Київ : НУХТ, 2014. 263 с.
5. Мельник Т.Ю. Товарознавство : підручник (для студентів економічних спеціальностей) [Електронне видання]. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с.
6. Товарознавство. Т. 1. Непродовольчі товари : підруч. / Н. В. Мережко, О. Р. Мокроусова, Л. А. Коптюх та ін. Київ : КНТЕУ, 2019. 760 с.
7. Товарознавство та комерційна діяльність : підручник / В. Л. Дикань, А. О. Каграманян, Н. Є. Каличева та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2018. 362 с
8. Лялюк А. М. Товарознавство: конспект лекцій. Луцьк : Вид-во КП ІА «Волинський енергосффт», 2019. – 156 с
9. Радченко Л.О. Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посібн. Харків: Світ Книг. 2019. 943 с.
10. Дикань В. Л., Каграманян А. О, Каличева Н. Є Товарознавство та комерційна діяльність: підручник [за ред. В. Л. Диканя]. Харків: УкрДУЗТ, 2018. 362 с. с
11. Основи товарознавства Конспект лекцій URL: <https://buklib.net/books/21949/http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/>
12. Петрище Ф. А. Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посіб. URL: <https://studfiles.net/preview/5043846/>
13. Захаренко В. О. Товарознавство непродовольчих товарів URL:<http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/1.03.16..pdf>
14. Зрезарцев М. П., Зрезарцев В. М. Товарознавство непродовольчих товарів: навч. посіб. URL: <https://studfiles.net/preview/5043846/>

15. Безпека продовольчої сировини і продуктів харчування : науково-допоміжний бібліографічний покажчик / [упоряд. О. В. Олабоді]. Київ : Нац. ун-т харч. технологій, 2018. 96 с.

16. Бочарова О. В. НАССР і системи управління безпечністю харчової продукції : підручник. Одеса, 2019. 376 с.

17. Филевич Л.Г., Попова Л.О., Прядко О.М., Мітяєва Т.Л., Прибилович Л.А. Комерційна діяльність: навчальний посібник. Харків: ХДУХТ, 2014. 225 с.

18. Економіка та організація торговельних підприємств: практикум. Навч. Посібник [М.В. Семикіна, Л.Д. Запірченко, С.С. Матієнко та ін.] / за наук. ред. д.е.н., проф. Семикіної М.В. Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2020. – 212 с.

19. Гариш О.М., Капелюшна Т.В., Мартиненко М.О. Організація торгівлі: навч. посіб. К.: ДУТ. 2020. 174 с

20. Гребельник, О. П. Митна справа [Текст] : підручник / О. П. Гребельник. – 4-те вид., оновл. та доповн. – Київ : Центр учб. л-ри, 2014. – 472 с.

21. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI (із змінами) [Електронний ресурс] / Верховна Рада України : офіційний веб-сайт. – Режим доступу : URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>. – Назва з екрану.